

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КУКМАРА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯДЕГӘР АВЫЛ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
422124, РТ, Кукмара районы,
Ядегәр авылы, Ленин урамы, 28а йорт

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
КУКМОРСКИЙ МУНИЦИПАЛЬНЫЙ
РАЙОН
ЯДЫГЕРЬСКИЙ СЕЛЬСКИЙ
ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
422124, РТ, Кукморский район,
с. Ядыгерь, ул.Ленина д.28а

тел.: (8 84364) 35-5-88, факс (8 84364) 35-5-88; e-mail: Yad.Kuk@tatar.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
20.12.2021 ел

КАРАР
№41

«2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы
Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл
жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт
инфраструктурасын комплекслы үстерү
программасын раслау турында»

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында»
2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе Шәһәр
төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү
турында» 2014 елның 29 декабрдәге 456-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе
Хөкүмәтенә «Жирлекләренә, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы
системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» 2015 елның
25 декабрдәге 1440 номерлы карары нигезендә, Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Ядегәр авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1. 2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр
авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
Программасын кушымта нигезендә расларга

2. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

Ядегәр авыл жирлеге башкарма
комитеты җитәкчесе:

А.Н.Файзуллин

Татарстан Республикасы Кукмара
муниципаль районы Ядегәр авыл жирлегә
башкарма комитетының 2021 елның 20
декабрендә 41 номерлы карарына кушымта

**2022 – 2030 ЕЛЛАРГА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КУКМАРА
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯДЕГӘР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН
КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ**

ЭЧТЭЛЭК

1. Кереш

2. Програма паспорты

3. Ядегэр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасының хэзерге торышы характеристикасы

4. Транспортка сорау, халыкның хэрэкэт итү күлөме һәм характеры, Ядегэр авыл жирлеге территориясендә булган транспорт төрлөре буенча йөк ташу фаразлары

5. Ядегэр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнең принципиаль вариантлары һәм максатчан күрсәткечлөре буенча бәялөү

6. Ядегэр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар исемлеге һәм чараларны тормышка ашыру чираты

7. Ядегэр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларын финанслау күләмнөрен һәм чыганаclarын бәялөү

8. Ядегэр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерү чараларының нәтижелелеген бәялөү

9. Ядегэр авыл жирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкциялөү өлкәсендә институцион үзгәртүлөр, эшчәнлекне хокукый һәм мәгълүмати тәэмин итүне камилләштерү буенча тәкъдимнөр

1.КЕРЕШ

2022 – 2030 елларга Ядегәр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнде:

- «Россия Федерациясенең Шәһәр төзелеше кодексы» 2004 елның 29 декабрәндәге 190-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә автомобиль транспортында һәм шәһәр жир өсте электр транспортында пассажирлар һәм багажны даими ташуны оештыру һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 220-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2007 елның 8 ноябрәндәге 257-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

- «Жирлекләренә, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 декабрәндәге 1440 номерлы карары

Программа Ядегәр авыл жирлегенең (алга таба – жирлек) транспорт инфраструктурасын, шул исәптән жирлекнең социаль-икътисади һәм шәһәр төзелешен үстерүнең, транспорт соравы, халыкны йөртү һәм транспорт төрләре буенча йөк ташу күләме һәм характеры, автомобильләштерү дәрәжәсе, юл хәрәкәте параметрлары үсешенә төп юнәлешләрен, юл хәрәкәте иминлеге, транспорт инфраструктурасының әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысы күрсәткечләрен билгели.

Программаның нигезен авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнең төрле юнәлешләре буенча программа чаралары системасы тәшкил итә. Әлеге Программа авыл жирлегенең тотрыклы үсешенә юнәлдерелгән һәм Татарстан Республикасы транспорт комплексын реформалаштыру буенча дәүләт сәясәтенә тулысынча туры килә.

Программаның максатлары һәм бурычлары – жирлекнең тормышның башка өлкәләрендәге эшчәнлек белән балансланган һәм координацияләнгән транспорт инфраструктурасын үстерү, социаль-икътисади үсеш өчен шартлар формалаштыру, халыкка, икътисади эшчәнлекне гәмәлгә ашыручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең куркынычсызлыгын, сыйфатын арттыру, транспорт инфраструктурасының жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә тискәре йогынтысын киметү.

2.ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	2022 – 2030 елларга Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасы
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл башкарма комитеты 422124, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Ядегәр авылы, Ленин ур., 28а
Программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл башкарма комитеты 422124, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Ядегәр авылы, Ленин ур., 28а
Программаның жаваплы башкаручысы	Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл башкарма комитеты 422124, Татарстан Республикасы, Кукмара районы, Ядегәр авылы, Ленин ур., 28а
Программаны эшләүнен максаты	Жирле әһәмияткә транспорт инфраструктурасы объектларын төзү, реконструкцияләүгә булган ихтыяж нигезендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл жирлеге муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасын баланслы, перспективалы үстерүне тәмин итү
Программаның бурычлары	<p>Программаның максатына ирешү шартлары булып түбәндәге бурычларны хәл итү тора:</p> <ul style="list-style-type: none"> - халыкка, шулай ук жирлек территориясендә икътисади эшчәнлек субъектларына транспорт хезмәте күрсәтүнен куркынычсызлыгы, сыйфаты һәм нәтижәлелеге; - шәһәр төзелешен проектлау нормативлары нигезендә халык һәм икътисадый эшчәнлек субъектлары өчен транспорт инфраструктурасы объектларының үтемлелеге; халыкның хәрәкәткә ихтыяжлары, жирлек территориясендә пассажирлар һәм йөк ташуда икътисадый эшчәнлек субъектларының ихтыяжлары нигезендә транспорт инфраструктурасын үстерү; - жирлектә шәһәр төзелешә эшчәнлегә белән балансланган транспорт инфраструктурасын үстерү; - транспорт белән идарә итү өчен шартлар; - хужалык эшчәнлегенә икътисадый нәтижәләренә карата юл хәрәкәтендә катнашучыларның тормыш иминлеген һәм сәламәтлеген тәмин итү өчен өстенлекле шартлар булдыру; - башка транспорт чараларына карата гомуми файдаланудагы транспорт чаралары хәрәкәтенә өстенлекле шартларын булдыру; - жирлектә жәяүлеләр һәм велосипедта йөрү өчен шартлар; - гамәлдәге транспорт инфраструктурасы эшчәнлегенә нәтижәлелеге.

<p>Максатчан күрсәткечләр</p>	<p>Ремонтланган юлларның озынлыгы (асфальт-бетон жәю), км; ЮТн саны, берәмлек; ЮТндә жәрәхәтләнүчеләр саны, кеше; Төзелгән автомобиль юллары озынлыгы, км.</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>Программа 2022-2030 елларга исәпләнгән</p>
<p>Таләп ителә торган капитал кертемнәр күләме</p>	<p>Программа чараларын финанс ягыннан тәмин итү муниципаль программалар кысаларында муниципаль районның жирле бюджеты чаралары һәм Татарстан Республикасы чаралары хисабына гамәлгә ашырыла.</p> <p>2022 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 1000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау; - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p> <p>2023 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 1000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау; - жәяүлеләр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгеләрен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хәрәкәте иминлеген арттыруга юнәлдерелгән чаралар.</p>
	<p>2024 ел</p> <p>Программаларны финанслау күләме: 1000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын тәмин итү; жирле эһәмияттәге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p>

	<p>- жэяүлелэр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгелерен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хэрэкэте иминлеген арттыруга юнэлдерелгэн чаралар.</p> <p>2025 ел</p> <p>Программаларны финанслау күлөме: 1000 000 сум</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттэге автомобиль юлларының сакланьшын тээмин итү; жирле эһәмияттэге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жэяүлелэр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгелерен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хэрэкэте иминлеген арттыруга юнэлдерелгэн чаралар.</p> <p>2026-2030 еллар</p> <p>Программаларны финанслау күлөме: 5000 000 сум.</p> <p>эксплуатация һәм ремонт чараларын үтәү юлы белән жирле эһәмияттэге автомобиль юлларының сакланьшын тээмин итү; жирле эһәмияттэге урамнарны һәм юлларны капитал, агымдагы ремонтлау;</p> <p>- жэяүлелэр тротуарларын ясау, юлларны карап тоту, даими грейдерлау, чокырларны ямау, юл билгелерен урнаштыру, урамнарны яктырту өчен светодиод прожекторлар урнаштыру, юл хэрэкэте иминлеген арттыруга юнэлдерелгэн чаралар.</p> <p>Муниципаль берәмлек бюджетыннан финанслау ел саен чираттагы финанс елына бюджет формалаштырганда төгэллэштерелә. Финанслау күрсәткечләре, эшлэнгән проект-смета документациясен һәм барлык дәрәжэләрдәге бюджетлардан акчаларны фактта бүлеп бирүне исәпкә алып, төгэллэштерелергә тиеш.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре</p>	<p>Программаны тормышка ашыру нәтижәсендә 2030 елга түбәндәгеләр планлаштырыла:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Транспорт инфраструктурасын үстерү; 2.Гомуми файдаланудагы транспорт үсеше; 3.Жирлек юллары челтәрен үстерү; 4.Транспортның әйләнә-тирә мохиткә һәм халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынтысын киметү; 5.Юл хэрэкэте иминлеген арттыру.

3.ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫНЫҢ ХӘЗЕРГЕ ТОРЫШЫ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Ядегәр авыл жирлеге «Территорияләр чикләрен билгеләү һәм «Кукмара муниципаль районы» муниципаль берәмлегенен һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләреннән статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 27-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә төзелде.

Ядегәр авыл жирлеге территориясе Кукмара районының көнбатыш район үзәгеннән 29 км ераклыкта урнашкан. Ядегәр авыл жирлеге Яныль, Село-Чура, Нырья авыл жирлекләре белән чиктәш.

Ядегәр авыл жирлегенен гомуми мәйданы 4856 га тәшкил итә, шул исәптән торак пунктларның мәйданы 257,2 га, шулардан: Ядегәр авылы – 93,0 га, Тарлау авылы – 39,3 га, Түбән-Шәмәрдән авылы -74,1 га, Югары Шәмәрдән авылы – 50,8 га.

Ядегәр авыл жирлеге халкы, Татарстан Республикасы Дәүләт статистикасы федераль хезмәтенен территорияль органы мәгълүматларына караганда, 2020 елга 1102 кеше тәшкил итә.

Ядегәр авыл жирлегенен икътисади системасы агросәнәгать комплексын, кече бизнесны (хезмәт күрсәтүче өлкә) үз эченә ала. Жирлектә сәнәгать предприятиеләре юк. Авыл жирлегенен житештерү нигезен авыл хужалыгы тәшкил итә.

Хужалыкның гамәлдәге житештерү юнәлеше сәт житештерү белән билгеләнә. Хужалык шулай ук эре мөгезле терлек ите, ашлык житештерү һәм сату белән шөгыльләнә. Хужалыкта а/х культураларының районлаштырылган сортларын кергү, орлыкларның сыйфатын арттыру, нәселле терлек сату каралган.

Ядегәр авыл жирлеге составына Ядегәр авылы (административ үзәк), Тарлау авылы, Түбән Шәмәрдән авылы, Югары Шәмәрдән авыллары керә .

Авыл жирлегенен административ үзәге булып Ядегәр авылы тора. Торак пунктның торак төзелеше шәхси торак йортлар һәм йорт яны кишәрлекләре белән тәкъдим ителгән.

Ядегәр авыл жирлегендә түбәндәге хезмәт күрсәтү объектлары эшли: 2 Мәдәният йорты, 1 авыл клубы, 1 урта мәктәп, 2 балалар бакчасы, 4 мечет, 8 кибет, 1 даруханә, 1 почта бүлекчәсе, 1 врачлык амбулаториясе, 1 китапханә.

4.АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ ТРАНСПОРТКА СОРАУ, ХАЛЫКНЫҢ ЙӨРЕШЕ ҺӘМ ЙӨК ТАШУ КҮЛӘМЕ ҺӘМ ХАРАКТЕРЫНЫҢ ҮЗГӘРҮЕ ФАРАЗЫ.

Транспорт – авыл жирлеге инфраструктурасының икътисадның барлык тармаклары һәм халыкның йөк һәм пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжларын канәгатьләндерә, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле продукция төрләрен күчерә, халыкка һәркем файдаланырлык булган транспорт хезмәте күрсәтә торган иң мөһим өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлекнен барлык

предприятиеләренең уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора. Авыл жирлегендә төп һәм бердәнбер пассажир транспорты булып такси һәм шәхси автотранспорт тора.

Ядегәр авыл жирлеге составына 3 торақ пункт керә.

Ядегәр авыл жирлегенең торақ пунктлары табигый һәм тарихи факторларга бәйле рәвештә төгәл чагылмаган турыпочмаклы структуралы урам-юл челтәре булган усадьба тибындагы төзелеш белән формалаштырылган.

Ядегәр авыл жирлегендә төп транспорт артерияләре булып, төп (главные) урамнар һәм торақ төзелешендәге төп (основные) урамнар тора. Мондый урамнар: Ядегәр авылы – Ленин, Көнчыгыш, Мәктәп, Гагарин, С.Сәйдәш, Такташ, Дуслык; Тарлау авылы – Г.Ибраһим, Елга, Пушкин; Түбән Шәмәрдән авылы – Совет, М.Жәлил, Югары Шәмәрдән авылы – Октябрь, Көнчыгыш, Май, Х.Ямашев урамнары. Әлеге урамнар торақ территорияләр эчендә һәм интенсив хәрәкәт юнәлешләре буенча төп (главный) урамнар белән элементәне тәмин итә.

1 нче таблица Ядегәр авыл жирлеге чикләрендә урам-юл челтәре буенча гомуми мәгълүматлар

№	Күрсәткечләр	Үлчәү берәмлеге	2021 елга мәгълүматлар
1	Урам челтәренең гомуми озынлыгы	км	16,18
2	Урам челтәренең гомуми мәйданы	мең кв.м.	64,72
3	Урам-юл челтәре тыгызлыгы	км/км.кв.м	0,25

Ядегәр авыл жирлегенең урам-юл челтәрен анализлау нәтижәсендә транспортның эшен катлауландыручы түбәндәге сәбәпләр ачыкланды:

- урам һәм юлларның техник торышы канәгатьләнерлек булмау;
- машиналар йөрү өлешенең кинәлеге житмәү (4-5);
- грунт юлларның шактый озын булуы;
- урамнарның билгеләнеше буенча дифференциацияләү булмау;
- жәяүлеләр хәрәкәтен тәртипкә китерү өчен кирәкле тротуарлар булмау.

2 нче таблица Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районы Ядегәр авыл жирлегенең жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеге

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Идентификация номеры	Озынлыгы, км
			Барлыгы
	Барлыгы:		16,18
	Тарлау авылы		3,15

1.	Г.Ибраһим урамы	92-633-404-101 ОП-МП-01	1,20
2	Пушкин урамы	92-633-404-101 ОП-МП-02	1,20
3	Елга урамы	92-633-404-101 ОП-МП-03	0,75
	Ядегэр авылы		7,25
4	Ленин урамы	92-633-484-101 ОП-МП-04	2,40
5	Көнчыгыш урамы	92-633-484-101 ОП-МП-05	0,70
6	Мәктәп урамы	92-633-484-101 ОП-МП-06	0,60
7	Гагарин урамы	92-633-484-101 ОП-МП-07	1,40
8	С.Сәйдәш урамы	92-633-484-101 ОП-МП-08	1,10
9	Дуслык урамы	92-633-484-101 ОП-МП-09	0,70
10	Такташ урамы	92-633-484-101 ОП-МП-10	0,35
	Түбән Шәмәрдән авылы		3,5
11	Совет урамы	92-633-484-111 ОП-МП-11	2,30
12	М.Жәлил урамы	92-633-484-111 ОП-МП-12	1,20
	Югары Шәмәрдән авылы		2,28
13	Октябрь урамы	92-633-484-106 ОП-МП-13	0,83
14	Май урамы	92-633-484-106 ОП-МП-14	0,80
15	Көнчыгыш урамы	92-633-484-106 ОП-МП-15	0,15
16	Х. Ямашев урамы	92-633-484-106 ОП-МП-16	0,50

Транспорт инфраструктурасы объектлары белән заманча тәэмин ителешне анализлау. Ядегэр авыл жирлеге территориясендә 2021 елга жиңел һәм йөк автомобильләре саны 279 берәмлек тәшкил итә, шул исәптән жиңел автомобильләр – 261, йөк автомобильләре – 18 һәм алга таба үсеш тенденциясе бар.

5.ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНЕҢ ПРИНЦИПИАЛЬ ВАРИАНТЛАРЫ ҺӘМ МАКСАТЧАН КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ БУЕНЧА БӘЯЛӘУ

Шәхси торак төзелеше өчен территорияләр арту сәбәпле, урам-юл челтәренә йөкләнеш артачак.

Тышкы автомобиль юллары челтәрен үстерү буенча проект карарлары поселокларны тотрыклы эчке һәм тышкы транспорт элементләре белән тәэмин итә торган жирле эһәмияттәге автомобиль юлларына ремонт чараларын үткәрүдән гыйбарәт.

**ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮНӨҢ МАКСАТЧАН
КҮРСӘТКЕЧЛӨРЕ**

Ядегәр авыл жирлегенең транспорт инфраструктурасы системасының максатчан индикаторлары һәм үсеш күрсәткечләре.

3 нче таблица

Индикаторлар төркеме	Күрсәткеч	Үлчәү берәмлеге	2022	2023	2024	2025	2026-2030
Халык өчен транспорт хезмәтләреннән файдалану мөмкинлеге критерийлары	Автомобиль урамнары һәм юллар системасы	км	16,18	16,18	16,18	16,18	16,18
Урам-юл челтәрен үстерүгә ихтыяж күрсәткечләре	Урам-юл челтәренең гомуми озынлыгы	км	16,18	16,18	16,18	16,18	16,18
Урам-юл челтәре кулланучыларын колачлау дәрәжәсе күрсәткечләре	Транспорт белән тәэмин ителеш	Берәмлек/1000 кеше	0,280	0,281	0,282	0,283	0,284
	Юл хәрәкәте иминлеге	%	100	100	100	100	100
Урам-юл челтәренең ышанычлылыгы күрсәткечләре	Челтәрләрне реконструкцияләү күләме (бер ел эчендә)*	км	0,600	0,800	1,0	1,200	1,800

**6.ЖИРЛЕКНӨҢ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫН ҮСТЕРҮ БУЕНЧА
ЧАРАЛАРНЫ ТОРМЫШКА АШЫРУ ИСЕМЛЕГЕ ҺӘМ ЧИРАТЫ.**

Генплан нигезендә, жирлекнең кирәкле транспорт элементсен тәэмин итә торган һәм билгеләнеше һәм параметрлары буенча классификацияләнгән, үсеш килүче транспорт агымнарын, шулай ук тышкы автомобиль юлларына чыгуны тәэмин итә торган урам-юл челтәренең гамәлдәге структурасын саклап калып, автомобиль урамнары һәм юллары системасын булдыру күздә тотыла.

Торак пунктларда транспорт элементсенең куркынычсызлыгын, өзлексезлеген һәм уңайлылыгын тәэмин итү өчен, Генераль план нигезендә урамнар һәм юллар төзү каралган.

Урам һәм юл категорияләрен СП 42.13330.2011 «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү. СНИП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе» 9 нчы таблицада китерелгән классификация нигезендә билгеләргә кирәк

- төп (главные) урамнар;
- торак төзелешендәге урамнар: төп (основные);
- торак төзелешендәге урамнар: икенче дәрәжәле;

№ т/б	Автомобиль юлы яки урам исеме	Озынлыгы, км				Автомобиль юлы классы	Автомобиль юлы категориясе ...
		Барлыгы	Шул исәптән:				
			а/б	Щеб, грав.	Грунт		
	Ядегәр авылы	3,15	1,20	1,38	0,57		
	Тарлау авылы	1,20	1,20			гади типтагы юл	Төп урам, торақ төзелешендәге урам
1.	Г.Ибраһим урамы	1,20		1,06	0,14	гади типтагы юл	Төп урам, торақ төзелешендәге урам
2	Пушкин урамы	0,75		0,32	0,43	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
3	Елга урамы	7,25	3,6	1,8	1,85	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
	Ядегәр авылы	2,40	1,90	0,30	0,2	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
4	Ленин урамы	0,70	0,20	0,30	0,20	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
5	Көнчыгыш урамы	0,60	0,50	0,10		гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
6	Мәктәп урамы	1,40	1,0		0,40	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
7	Гагарин урамы	1,10		0,90	0,20	гади типтагы юл	төп урам, торақ төзелешендәге урам
8	С.Сәйдәш урамы	0,70		0,20	0,50	гади типтагы юл	Торақ төзелешендәге урам
9	Дуслык урамы	0,35			0,35		
10	Такташ урамы	3,5	1,30	0,8	1,4	Гади типтагы юл	төп урам, торақ төзелешендәге урам
	Түбән Шәмәрдән авылы	2,30	1,30	0,30	0,70	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
11	Совет урамы	1,20		0,50	0,70	гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
12	М.Жәлил урамы	2,28		1,65	0,63	Гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
	Югары Шәмәрдән авылы	0,83		0,70	0,13	Гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
13	Октябрь урамы	0,80		0,50	0,30	Гади типтагы юл	төп урам, торақ төзелешендәге урам
14	Май урамы	0,15		0,15		Гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
15	Көнчыгыш урамы	0,50		0,30	0,20	Гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам
16	Х. Ямашев урамы	16,18	6,1	5,63	4,45	Гади типтагы юл	торақ төзелешендәге урам

Урам-юл челтәренең тәкъдим ителгән структурасы транспорт проблемаларын мөмкин кадәр хәл итә: торақ пунктларны кирәкле элементә белән тәмин итә, төбәк автоюлларына уңайлы чыгу мөмкинлеген тәмин итә, шулай ук, торақ төзелешен әйләнәп үтәп, йөк һәм авыл хужалыгы транспорты хәрәкәте проблемасын хәл итә.

Транспорт инфраструктурасын үстерү буенча чаралар транспорт инфраструктурасы объектларын үстерүгә булган ихтыяжлар нигезендә түбәндәгеләрне үз эченә ала:

- жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм алардагы ясалма корылмаларны паспортлаштыру һәм кадастр исәбенә алу;
  - жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы хужасыз автомобиль юлларын һәм аларга ясалма корылмаларны муниципаль милеккә рәсмиләштерү;
  - жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны агымдагы ремонтлау;
- күрсәткечләре, категорияләренә карап, юлларның эксплуатацион характеристикаларына карата стандартлар таләпләренә туры килә торган юл-урам чөлтәре участкаларын саклау,
- Ядегәр авыл жирлегенә генераль планы нигезендә юл-урам чөлтәрен төзү;
  - жирле эһәмияттәге гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм андагы ясалма корылмаларны капитал ремонтлау;
  - жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проекты эшләү;
- жирлек территориясендә юл хәрәкәтен оештыру проекты кертү;
- жирлек торак пунктларының үзәк өлешендә каты өслеккә жәяүлеләр тротуарлары ясау;
- торак пунктлар арасында велосипед маршрутларын оештыру.

7. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЭШЕ ЧАРАЛАРЫН ФИНАНСЛАУ КҮЛӘМНӘРЕН ҺӘМ ЧЫГАНАКЛАРЫН БӘЯЛӘУ

2022-2030 елларга Ядегәр авыл жирлегенә урам-юл чөлтәре объектларын модернизацияләү буенча беренчел чараларга кирәкле акчаларның гомуми күләме 450 мең сум тәшкәл итә.

Урам-юл чөлтәрен үстерү буенча гамәлгә ашырыла торган һәм гамәлгә ашыру планлаштырыла торган проектларны исәпкә алып, транспорт инфраструктурасы буенча инвестицияләренә план күләмен тормышка ашырыла торган һәм тормышка ашыру планлаштырыла торган урам-юл чөлтәрен үстерү проектларын исәпкә алып, шулай ук аларның финанс кертемнәренә булган өстенлеккә ихтыяжларын исәпкә алып бүлү 2022 – 2030 елларга эшләнгән.

Алынган нәтижәләр (2021 ел бәяләре белән) **5 нче таблица**

Ядегәр авыл жирлегенә Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыру чорына инвестицияләр күләмен бүлү, мең сум.

№т/б	Хезмәт төрләре	Программаны тормышка ашыруга инвестицияләр					Барлығы
		2022	2023	2024	2025	2026-2030	
1	Юлларны ремонтлау	1000	1000	1000	1000	5000	9000
2	Юлларны карап тоту	278	278	278	278	1390	2780
3	Яктырту	120	120	120	120	600	1080

Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программасын тормышка ашыруга акчаларны хак куеп бүлү (оценочное распределение денежных средств) (2021 ел баялэре белэн)

6 нчы таблица

Ядегэр авыл жирлеге программасын тормышка ашыруга акча жэлеп итү чыганақлары, мең сум

№т/б	Атамасы	Барлык дэрэжэдэге бюджетлар һәм шәхси инвесторлар	Шул исәптән, федераль бюджет	Шул исәптән, ТР бюджеты	Шул исәптән, жирле бюджет	Шул исәптән, бюджеттан тыш чыганақлар
1	Юлларны ремонтлау	1000	0	800	200	0
2	Юлларны карап тоту	278	0	96	182	0
3	Яктырту	120	0	96	24	0

8.ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ҮСЕШЕ ЧАРАЛАРЫНЫҢ НӘТИЖӘЛЕЛЕГЕН БӘЯЛӘУ

Программа чараларын тормышка ашыру нәтижәлелеген комплекслы бәяләү аны гамәлгә ашыру вакыты дәвамында һәм аны тормышка ашыру тәмамланганнан соң ел саен гамәлгә ашырыла һәм үз эченә муниципаль программа чараларының үтәләше дәрәжәсен бәяләүне һәм муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген бәяләүне ала.

- жирлекнең транспорт инфраструктурасын үстерү;
- тормыш эшчәнлегенә башка өлкәләре белән балансланган һәм координацияләнгән;
- социаль-икътисады үсеш өчен шартлар формалаштыру;
- юл хәрәкәте иминлеген арттыру;
- халыкка, икътисады эшчәнлек алып баручы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә транспорт хезмәте күрсәтүнең нәтижәлеге сыйфаты;
- жирлекнең әйләнә-тирә мохитенә транспорт инфраструктурасының тискәре йогынтысын киметү.

9. ЯДЕГЭР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДЭ ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН ПРОЕКТЛАУ, ТӨЗУ, РЕКОНСТРУКЦИЯЛӘУ ӨЛКӘСЕНДЭ ИНСТИТУЦИОН ҮЗГЭРТҮЛЭР, ЭШЧӘНЛЕКНЕ ХОКУКЫЙ ҺӘМ МЭГЪЛУМАТИ ТЭЭМИН ИТҮНЕ КАМИЛЛӘШТЕРУ БУЕНЧА ТӘКЪДИМНЭР

Кукмара муниципаль районы Башкарма комитеты, Ядегэр авыл жирлеге башкарма комитеты Программа чараларын тормышка ашыру барышын гомуми

контрольдә тотә, шулай ук Программаны тормышка ашыру барышында оештыру, методик һәм контроль функцияләр башкара:

- чараларны финанслау күләмнәрен һәм чыганаclarын аныклап, Программаны гамәлгә ашыру буенча ел саен үткәрелә торган чаралар планын эшләү;
- программа чараларын тормышка ашыруны вакыты, эчтәлеге, финанс чыгымнары һәм ресурслар буенча контрольдә тоту;
- программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру буенча эшне методик, мәгълүмати һәм оештыру ягыннан тәмин итү.

Программаны тормышка ашыру кысаларында институциональ үзгәрешләр күздә тотылмый. Идарә структурасын, шулай ук транспорт инфраструктурасы объектларын проектлау, төзү, реконструкцияләү өлкәсендә эшчәнлекне тормышка ашырганда үзара бәйләнешләрнең характерын үзгәрешсез калдыру күздә тотыла.

Ядегәр авыл жирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасын үстерүнең Программаның максатчан күрсәткечләренә ирешүгә юнәлдерелгән норматив-хокукый һәм мәгълүмати тәмин ителешен камилләштерү барышында Россия Федерациясенә региональ һәм федераль законнарына даими мониторинг нигезендә шәһәр төзелеш проектлары нормативларына вакытында үзгәрешләр кертүне тәмин итәргә кирәк.

Әлеге Программа транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне һәм рекомендацияләрне регламентый торган законнар, карарлар, күрсәтмәләр, методик рекомендацияләр һәм башка норматив-хокукый актлар үз көченә кәргәндә корректировкаланьрга яисә янадан каральрга тиеш.

Максатчан индикаторларны һәм күрсәткечләренә, куелган максатларга ирешү динамикасына һәм темпларына, тышкы мохиттә үзгәрешләргә, социаль-икътисадый шартларга һәм башка факторларга бәйле рәвештә корректировкалау мөмкинлеге карала.

Программаны мәгълүмат белән тәмин итү массакуләм мәгълүмат чаралары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар өчен дә, аерым гражданныр өчен дә программаны тормышка ашыру барышы һәм аның аерым чаралары турында мәгълүматның транспарантлыгы принцибын үтәп гамәлгә ашырыл.

Әлеге Программа «Жирлекләренә, шәһәр округларының Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенә 2015 елның 25 декабрәндәге 1440 номерлы карары нигезендә эшләнгән.

Жирлекләренә һәм шәһәр округларының транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшләү һәм раслау мониторингын гамәлгә ашыру тәртибе Россия Транспорт министрлыгының 2016 елның 26 маендагы 131 номерлы боерыгы белән билгеләнгән.